

ת"פ 60101/01/17 - מדינת ישראל נגד זכר יצ'נב

בית משפט השלום בקריות
ת"פ 60101-01-17 מדינת ישראל נ' יצ'נב

בפני
בעניין: כבוד השופט יוסי טורס
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

זכר יצ'נב

הנאשם

גזר דין

כתב האישום וההליכים

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן, בשתי עבירות של סחר בסמים מסוכנים, לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973 (להלן: "פקודת הסמים"). כן הוכרז הנאשם, בהסכמה, כסוחר סמים בהתאם להוראות סעיף 36א(ב) לפקודת הסמים.

2. בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, במהלך חודשים דצמבר-ינואר 2017 מכר הנאשם לשני קונים (ששמן נזכר בכתב האישום) סם מסוג קנבוס וזאת בשתי הזדמנויות שונות: במקרה אחד מכר להם הנאשם 4 גרם בתמורה ל-400 ₪ ובמקרה אחר 4.89 גרם בתמורה ל-500 ₪.

3. אציין עוד כי בכתב האישום המתוקן נמחקו העובדות הקשורות לעבירה של החזקת סם אך בשל טעות הוראת חיקוק זו לא נמחקה ויודגש שהנאשם לא הורשע בעבירה זו.

תסקיר שירות המבחן

3. בהתאם להסכמת הצדדים התקבל תסקיר מטעם שירות המבחן. מהתסקיר עלה כי הנאשם כבן 29, עלה לארץ בגיל 7 ומאז התקשה להסתגל למסגרות השונות בחייו. הנאשם ציין כי בשל חובות כספיים, התפתה לבצע את העבירות, תוך תקווה להרוויח בהן כסף מהיר וקל. הנאשם הביע חרטה על מעשיו וניכר היה שהוא מבקש לערוך

שינוי בחייו. שירות המבחן התרשם מנזקקות טיפולית ביחס לסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירות וציין שללא התערבות טיפולית קיים סיכון להישנות עבירות. לאור כך המליץ שירות המבחן לאפשר לנאשם לעבור הליך טיפולי שמטרתו הן שיפור דפוסי פעולה מכשילים; העלאת הביטחון העצמי; הפחתת תלות באחרים; ושיפור יכולות שיקול הדעת. עוד ציין שירות המבחן כי נכון להטיל על הנאשם עונש מוחשי בדמות עבודות שירות.

טיעוני הצדדים לעונש

4. ב"כ המאשימה הפנה לחומרת העבירה הנעוצה בין היתר בעובדה שהנאשם סחר בסמים בשתי הזדמנויות שונות וכן לערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מכך. נטען כי לאור הפסיקה הנוהגת ונסיבות האירוע יש לקבוע כי מדובר בשני אירועים שמתחם העונש ההולם עבור כל אחד נע בין 7 חודשי מאסר ועד 12 חודשי מאסר. בהתייחסו לעונש הראוי טען ב"כ המאשימה כי אין מקום לסטות ממתחם העונש ההולם ונטען כי לא עולה מהתסקיר צורך טיפולי כלשהו. ולאור העובדה כי הנאשם נעדר עבר פלילי, ביקשה המאשימה להטיל עליו עונש מאסר בפועל בתחתית המתחם, לצד מאסר על תנאי ארוך, קנס ממשי ופסילת רישיון נהיגה לתקופה של 24 חודשים. כמו כן ובשים לב להסכמת ההגנה, ביקשה המאשימה לחלט סך של 500 ₪ כמצוין בכתב האישום.

5. ב"כ הנאשם לא חלק על חומרת העבירות, אך ציין כי ראוי במקרה זה לאמץ את המלצת שירות המבחן בשל סיכויי שיקומו הגבוהים של הנאשם, עברו הנקי, ויתר נימוקי שירות המבחן. צוין כי מתחם הענישה ההולם עבירות אלו נע בן מספר חודשי מאסר שניתן לשאת בהם בעבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר וכאמור התבקשה ענישה שיקומית כהמלצת שירות המבחן.

6. הנאשם בדברו האחרון תאר את השינוי שעבר לאחר מעצרו. לדבריו התהליך שעובר בשירות המבחן מיטיב עמו ומציב לו גבולות.

7. אמו של הנאשם ציינה אף היא את השינוי שעבר הנאשם מאז מעצרו ובתקופת מעצר הבית בה היה נתון וביקשה להקל עמו.

דין והכרעה

7. כידוע, מאז תיקון 113 לחוק העונשין גזר הדין ניתן במסגרת הליך תלת שלבי. בשלב הראשון יש לקבוע אם כתב האישום מתאר אירוע אחד או מספר אירועים. לאחר מכן יש לקבוע את מתחם הענישה ההולם את האירוע ובסופו של תהליך, יש להחליט אם נכון לחרוג מהמתחם שנקבע, שאחרת יגזר העונש בגדרי המתחם. המאשימה סבורה כי

יש לקבוע שני מתחמים ואילו ההגנה סבורה כי מדובר באירוע אחד. בענייננו דומני כי נכון לקבוע מתחם עונש אחד לעבירות. שתי עבירות הן זהות, במסגרתן נמכרו הסמים לאותם קונים, בהפרשי זמן קצרים (כחודש), והן בוצעו מתוך אותו מניע עברייני. מכאן שקיים קשר הדוק בין העבירות וראוי לקבוע מתחם עונש אחד, המביא בחשבון כמובן שמדובר בשתי עבירות (ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.14); (רע"פ 4760/14 קיסלמן ואח' נ' מדינת ישראל (7.5.15); (דנ"פ 2999/16 מזרחי נ' מדינת ישראל (22.5.2016)). ליישום בנסיבות דומות, ראו ת"פ (מח' חי') 50082-03-16 מדינת ישראל נ' ביראוב (22.1.17).

8. **הערכים המוגנים בבסיס העבירות:** נגע הסמים מכלה כל חלקה טובה בחברה. על נזקיו הבריאותיים, החברתיים וכלכליים, אין צורך להכביר מילים (ע"פ 11220/03 פלוני נ' מדינת ישראל (6.7.05); ע"פ 4998/95 קרדוסו נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(3), 769)). הצורך בסם, מוליד מספר נזקי משנה ובהם נזקים לגופו של המשתמש בסם, ובעקיפין גם לשלום הציבור, בשל כך שלרוב מכורי הסם מבצעים עבירות רכוש על מנת לממנו. בענייננו, שימש הנאשם חלק ממשי במערך הפצת הסמים ומכאן שפגע פגיעה ממשית באינטרסים המוגנים כמפורט לעיל.

9. **נסיבות ביצוע העבירה:** מדובר בעבירות הכרוכות בתכנון מוקדם, היינו הצטיידות בסמים ונכונות למכרם ולהפיצם פעם אחר פעם. אזכיר בעניין זה את הכרזתו של הנאשם כסוחר סמים לפי סעיף 36א(ב) לפקודת הסמים ואת העובדה שכתב האישום אף מפרט את התמורה שקיבל. עם זאת, יש להדגיש כי מדובר בכמות נמוכה יחסית של סם המהווה מכירה "לצרכן הקצה".

10. **מדיניות הענישה:** בתי המשפט הדגישו פעם אחר פעם כי יש לנהוג בעבירות הקשורות להפצת סמים ביד נוקשה, ולהטיל עונשים כבדים. ראו:

"ההלכה בעניין עבירות סמים קובעת כי נוכח חומרתן הרבה של אותן העבירות יש להתמודד מולן באמצעות ענישה משמעותית ומרתיעה... כי יש לבכר את שיקולי ההרתעה על השיקולים האישיים בעבירות מסוג זה... וכי יש חשיבות בענישה כלכלית בעבירות סמים שעיקרן הוא בצע כסף" (ע"פ 8988/16 אשר בן סימון נ' מדינת ישראל (8.3.17))

וכן:

"אכן, נגע הסמים הפוגע קשות בחברתנו מחייב מלחמת חורמה והעונשים שיגזרו על ידי בתי המשפט בשל עבירות סמים צריכים להשתלב במאבק הכולל להדברת הנגע. על כן, יש ליתן משקל ממשי לשיקול ההרתעה אל מול השיקולים האישיים, אשר משקלם יהיה נמוך יותר במקרים כגון אלה. 'עונש הולם למחזיקי סמים שלא לשימוש עצמי -

עמוד 3

קרי: למשולבים במערך ההפצה - מכוון לקבוע בהכרת הכל את החומרה היתירה שאנו מייחסים להפצת הסמים, ולהרתיע עבריינים בכוח מלשלוח ידם בפעילות ההפצה. שתי תכליות מרכזיות אלו ניתן להשיג רק על ידי הטלת עונשים חמורים' " (ע"פ 9482/09 **ביטון נ' מדינת ישראל** (24.07.11))

11. וביחס לתרומתו של כל "שחקן" בשרשרת הפצת הסמים והעונש הראוי לו נקבע כי "ההתמודדות עם תופעת הפצת הסמים המסוכנים בישראל מחייבת תחילה הכרה בתרומתם של כלל השחקנים במערך המסועף של שוק זה, ולאחר מכן חייבות הרשויות האמונות על הדבר, כל אחת בתחומה שלה, לפעול כדי ליצור מצב של חוסר-כדאיות לעסוק בהפצה עבור כלל חוליות שרשרת ההפצה, החל ביצרן, עובר בבלדר וכלה בסוחר. גם לרשות השופטת ישנו תפקיד במאמץ ההתמודדות עם תופעת הפצת הסמים בישראל, על התפקיד החיוני שבתי המשפט צריכים למלא במסגרת זו" (ע"פ 7657/10 **יוסף הייב נ' מדינת ישראל** (29.3.12)).

12. הענישה הנוהגת ביחס לעבירות סחר בסמים משתנה ממקרה למקרה והיא תלויה בסוג הסם, בכמות שנמכרה, בהישנות המקרים ובנסיבותיו האישיות של הנאשם. בדיקת מדיניות הענישה ביחס לעבירת סחר בודדת, בכמות קטנה יחסית של חשיש (או קנאביס) ובתמורה נמוכה בהתאם, מלמדת כי לרוב מוטלים עונשי מאסר קצרים ובמקרים מתאימים אף בעבודות שירות.

13. אפנה למשל לרע"פ 5712/16 **יצחק אייזנבוך נ' מדינת ישראל** (17.8.16) בו נדחתה בקשת רשות ערעור על נאשם שהוטלו עליו 8 חודשי מאסר בגין 4 עסקאות סמים בכמויות קטנות יחסית. הנאשם היה צעיר, עברו נקי ושירות המבחן המליץ על ענישה שיקומית; רע"פ 3627/13 **שדה נ' מדינת ישראל** (22.5.13), בו נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם על חומרת עונשו - 7 חודשי מאסר בגין סחר בסמים מסוג קנבוס בשתי הזדמנויות במשקלים של 0.8 גרם ו- 1 גרם תמורת 80 ש"ח, בכל הזדמנות; ע"פ (מח' חי') 7319-08-12 **סבח נ' מדינת ישראל** (25.10.12) בו נדחה ערעור נאשם על חומרת עונשו - 18 חודשי מאסר לאחר שהורשע בשני מקרי סחר בסם מסוכן מסוג חשיש במשקלים של 5.38 גרם ו- 2.93 גרם; ת"פ 26938-06-14 **דורני נ' מדינת ישראל** (21.9.14) , בו הוטלו על הנאשם 15 חודשי מאסר בפועל בגין הרשעתו בשני אישומים של סחר בסמים מסוג חשיש לסוכנת במשקלים של 14 ו- 29 גרם, בתמורה ל- 400 ו- 1,000 ₪ בהתאמה; ת"פ 26650-06-14 **מדינת ישראל נ' סלטאן** (21.9.14) בו נידון הנאשם ל-12 חודשי מאסר בפועל לצד הפעלת מאסר מותנה בגין סחר בסם מסוכן מסוג חשיש במשקל של 9.7 גרם בתמורה ל- 400 ₪; ת"פ 26709-06-14 **מדינת ישראל נ' ישראלוב** (26.10.14), בו נידון נאשם ל-11 חודשי מאסר בפועל בגין סחר בסם קנבוס בשתי הזדמנויות שונות לסוכנת משטרתית באירועים חברתיים.

14. ביחס למקרים בהם הוטלו מאסרים בעבודות שירות אפנה למקרים הבאים:

ת"פ 54706-01-13 **מדינת ישראל נ' חביב** (09.09.13), בו הורשע נאשם בכך שמכר בארבע הזדמנויות שונות סמים

מסוג חשיש במשקלים של 6.4 גרם, 5.38 גרם, 3.98 גרם, וכן אצבע חשיש בכמות לא ידועה. הנאשם נידון ל-6 חודשי עבודות שירות.

ת"פ 3720-03-15 **מדינת ישראל נ' דוידוב** (25.10.15), בו הורשע נאשם בשישה אישומים של סחר בסם ובאישום נוסף של החזקת סמים. הנאשם מכר לאחרים סם מסוג מריחואנה בכמויות קטנות. הנאשם היה צעיר נורמטיבי והוא נידון ל-6 חודשי עבודות שירות.

ת"פ 21873-05-14 **מדינת ישראל נ' דהאן** (06.09.15), בו הורשע נאשם בעבירות של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, החזקת כלים להכנת סם שלא לצריכה עצמית וסחר בסמים. הנאשם מכר בארבעה מועדים שונים לאחר מנת סם מסוג חשיש במשקל שאינו ידוע במדויק. בנוסף, הנאשם החזיק במקומות שונים חשיש במשקל של 248 גרם. הנאשם נידון ל-6 חודשי עבודות שירות.

15. לאור כל זאת, אני בדעה כי מתחם הענישה ההולם את העבירות בענייננו, תוך התחשבות בכמות הסם, מהותו ובריבוי העבירות, הוא מספר חודשי מאסר שניתן לשאת בהם בעבודות שירות ועד 24 חודשי מאסר.

קביעת עונשו של הנאשם

16. אקדים ואומר כי לדעתי מתסקיר שירות המבחן עולה שלנאשם סיכויי שיקום ממשיים. אינני מקבל את עמדת המאשימה לפיה כאשר נמצא שהנאשם אינו מכור לסמים, אין ערך להליך הטיפול שיעד שירות המבחן לנאשם. אכן, לא אחת מהות הטיפול לו זקוקים עוברי חוק הוא טיפול לגמילה מסמים. ואולם, אין לומר שמי שאינו מכור לסמים, אינו "בר טיפול" או שלשירות המבחן אין אפשרות לטפל בו ולהקנות לו כלים לניהול חיים נורמטיביים. שירות המבחן פירט היטב את מהות התכנית המיועדת לנאשם ואת הכלים אשר בכוונתו להקנות לו על מנת אפשר לו לנהל חיים נורמטיביים ועצמאיים. לאחר עיון בתסקיר שוכנעתי כי הנאשם זקוק לסיועו של שירות המבחן וכי יש בכוחו של טיפול זה להיטיב עמו עד כי יש לומר שהוכחו סיכויי שיקום ממשיים. יש לזכור שמדובר בבחור צעיר נעדר עבר פלילי אשר מעד לראשונה בחייו. התרשמתי שלהליך הפלילי הייתה השפעה מרתיעה כלפי הנאשם. שירות המבחן התרשם מנכונות ממשית מצדו של הנאשם לשינוי אורחות חייו והרושם הכללי היה שהנאשם מסוגל לעבור שינוי ולנהל חיים תקינים ונורמטיביים. בנסיבות אלו, אין כל קושי להגיע למסקנה כי הוכחו סיכויי שיקום ממשיים, כאמור בסעיף 40ד' לחוק העונשין.

17. אף בהינתן סיכויי שיקום ממשיים, לא מחויב בית המשפט לסטות ממתחם הענישה שנקבע, אלא מדובר בסמכות שברשות. בענייננו, לא ראיתי לסטות ממתחם הענישה וזאת בשל חומרת העבירות והחשיבות שבהטלת עונש מוחשי. בכל מקרה, עונש מוחשי בעבודות שירות מצוי בגדרי מתחם הענישה והוא אף מאפשר הטלת צו מבחן, כך שמדובר בתמהיל עונשי ראוי. אדגיש כי אף שירות המבחן לא סבר שיש לילך לקראת הנאשם עד כדי הימנעות מענישה מוחשית והוא המליץ, כאמור, להטיל עליו עונש בעבודות שירות

18. סיכומו של דבר, לאחר ששקלתי את מכלול הנתונים, ביניהם הודאתו של הנאשם בהזדמנות הראשונה, גילו, עברו הנקי, נסיבות חייו ותהליך שיקומו, החלטתי לאמץ את המלצתו של שירות המבחן. כפי שציינתי לעיל מדובר בנאשם צעיר שזוהי מעידתו הראשונה ושירות המבחן סבור שהוא בר שיקום. עונש מאסר לריצוי בפועל נראה בעיני בלתי הולם את נתוני המקרה ואף עלולה להיות לו השפעה הרסנית בעניינו של הנאשם (לעניין הימנעות מהטלת עונש מאסר ביחס למי שאינו בעל דפוסי עבריינות מובהקים ראה ע"פ 4318-10-11 **מדינת ישראל נ' רפאילוב ואח'** (5.1.12), חוות דעתו של כב' השופט שפירא); כן ראה גם דו"ח הועדה הציבורית לבחינת מדיניות הענישה והטיפול בעבריינים, 2015 (המכונה "דו"ח ועדת דורנר"); כן ראו חוות דעת הרוב בע"פ 53142-12-16 **רחמימוב נ' מדינת ישראל** (17.5.17)). אדגיש גם שהטלת עונש מאסר לא תאפשר הטלת צו מבחן (ראו סעיף 1 לפקודת המבחן) ואף בכך ראיתי נימוק ממשי להימנע מעונש זה.

19. סיכומו של דבר, לאחר שבחנתי את מכלול השיקולים, הן לקולה והן לחומרה, אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. **5 חודשי מאסר**. המאסר ירוצה בדרך של עבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה ב"ארוחה חמה" קרית אתא. העבודות יחלו ביום 2.10.17 ככל שלא תינתן החלטה אחרת. על הנאשם להתייבב ביום זה בתחנת משטרת טבריה. הנאשם הביע כאמור את הסכמתו לרצות עונש של עבודות שירות והוסבר לו כי באם לא יבצע את העבודות כנדרש רשאי הממונה להפסיקן מנהלית והוא ירצה את יתרת התקופה בבית המאסר.

ב. **אני מעמיד את הנאשם בפיקוח שירות המבחן למשך 18 חודשים**. הוסבר לנאשם בשפה פשוטה ששעליו לקיים את הוראות שירות המבחן וכי הפרה של צו הפיקוח עלולה להוביל להפקעתו ולהטלת עונשים נוספים.

ג. מאסר על תנאי למשך 4 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו כל עבירה על פקודת הסמים שהיא פשע.

ד. קנס בסך 5,000 ₪ או 20 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-10 תשלומים שווים ורצופים מיום 1.10.17 ובכל 1 לחודש שלאחריו.

ה. אני פוסל את הנאשם מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה למשך 4 חודשים וזאת במצטבר לכל פסילה אחרת אותה מרצה הנאשם. מובהר לנאשם כי מניין הפסילה (להבדיל מתחילת הפסילה) יחל רק עם הפקדת רישיון נהיגה, או תצהיר

כנדרש (להיבטים עונשיים מול מניעתיים של פסילת רישיון בעבירות סמים ראה ע"פ 4201/13 **עבד אל רחמן שרכס ואח' נ' מדינת ישראל** (29.5.14)).

ו. בהתאם להסכמת הצדדים, אני מורה על חילוט הסך של ₪ 500 שנתפסו בחזקת הנאשם.

בחלוף תקופת הערעור, ניתן להשמיד את המוצגים - הסמים

המזכירות תשלח עותק מגזר הדין לשירות המבחן וכן לממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור בתוך 45 יום.

ניתן היום, י"ב אלול תשע"ז, 03 ספטמבר 2017, במעמד הצדדים.